

Lectura arboris consanguinitatis

Circa lecturam arboris: diuersis olim diuersum modum tenentibus: Johā. de deo hispanus: post illos lecturam ipsi arboris nouum modum assumens: p suas metricas regulas: ipsi intellectum nifus fuit aperire: sed ppter multitudinem regularum et versum obscuritatem: alijs nobis ignotis: alijs ignotis reddidit. Et tēdens igitur ego Jo. an. inter decretorum doctores minimus et indignus. inuentionem arboris ex eo fuisse: et v hūitibus materiam consanguinitatis et affinitatis ignota: nota: et hūitibus nota: ex oculorum inspectioa notissima fieret: antiquo scripta reuoluit: put expedit credere: et copulauit. Primo querēs ad vtrāq arborē: ad qd fuerit inuētio arboris necessaria. Secūdo an sit autentica. Tertio ad qd i volumine decretalium repetita: q olim fuerat i decretis. Pōtē qstiois ex sup? dicit p r solutio. p batio enī ad oculū: als vnt: isti. de gradi. s. agnatiois. xvij. q. i. nec aliq. Et ostēsiōne enī facti: qdā melius p cipiunt q elocuti one. de dona. aplice. x. si. Hinc est q agrozum inēsiō subijcti oculis. xvj. q. iij. inter. de p scrip. qz indicatē. L. fini. regū. l. iij. Qētris inspectio an mulier sit pgnā. s. de vē. inspi. l. i. in p n. Locoꝝ pudicitie inuestigatio: an mulier sit virgo. de p bā. propofuisti. an arta: de fri. et male. fraternitatis. vel aliter ipedita. e. ti. ex lris. In iurie an sit atrox estimatio. ff. d ser. l. ij. et lre pa pales an sint vere vel false. de cri. fal. licet. Ad fm dic. q arbor autentica est: qd p r ex canoni bus Iliodō et Alexādri. xxxv. q. v. c. ij. et vi. Ad tertium dico. qz in decretis de consanguinitate et affinitate tractat: vtile fuit tbi arborē ponere: et qz in decretalib? est idē tractatus: et in h volumine vtile fuit repeti. ex eo maxime: qz nemini venit in dubiū: id satis esse validū satis qz famosum: qz repetita lectio pbat. L. de emē. lusi. co. l. vna. Item ex eo qz antiqui canones circa materiā illā multū fuerunt correcti: vñ expediens fuit fm statū nouoꝝ iurium antiquā arborē decidere. **¶** Deinde ad arborē consanguinitatis specialiter descendam? Et primo q rīf quid sit consanguinitas et vnde dicat: quid linea: quid gradus. Secūdo querif quō arbor formet. et quare sic formet: et quare p punctet: et interferemus regulas p quas cognoscunt gradus. Demū ponemus quedā notāda: et quas dā qstiones. **¶** Ad primū dico qz consanguinitas est attinētia psonarū ex eo pueniens: quia vna descendit ab altera: vel ambe ab eadē. Vel est vinculū psonarū ab eodē stpote descendentiū: carnali ppgatioe tractū: quod satis est

vntas: a con. et sanguine: qz de cōl sanguine descendūt. Et quo ad p bationē diuigi: non distinguo an tales consanguinei sint pducti ex vizio coitu vel ex fornicario: quod est ex pressum de p bā. p tuas. **¶** Linea vō est collectio psonarū ab eodē stpote descendentiū: gradus pueniens: et numeros distinguēs. Et est triplex linea. s. graduū descendentiū. ascēdentiū. et collateralium: vt. j. patebit. et ff. de grad. di. l. j. et l. iuriscōsult. Gradus est habitudo distātiū psonarū: qua cognoscit quora agnationis vel cognationis distantia: due p sone inter se differūt. et dicunt gradus ad similitudinē graduū scalarū vel locoꝝ pcliuū: quia ita gradimur de primo in primū. ff. de gradib? l. iuriscōsultus. s. gradus. **¶** Formā aut sic arbor: primo vide cellulas ascēdentiū: secūdo descendentiū: demū collateralium. Ascēde sup cellulā vacuā: que remansit ideo vacua qz nō potuit nomē p rriū habere: cū alie cellule: exceptis his que per genitiū noiant su mant nomen ab ipia. Quomodo enī possit mus illi cellulā noiare: que dicim? filiū p rri fratē frīs patrē filij. et sic de sigultis: et eā alij vocāt Joachim: alij p rbeum: alij trunchū. Hos aut a noie ibdelli nri vocem? eā petru tiū: Et scire debes qz cōpētē ille cellule medie ascēdentiū et descendentiū: viderent d r e cre p medij: vt a latere dextro illarū cellularū: ponent nomina maritū: vt abauus. pauus et. a latere sinistro noia mulierū. vt abauia. pauia et. quia positi a latere dextro descendunt a maribus: et e conuerso. Supra cellulam vacuā est cellula hec continens. pater mater. et supra. vnum punctū rubē: infra. vñ nigrū. Supra illā est cellula. auus. auia p rueniens duo pūcta rubea: et duo nigra. Supra illā est cellula pauus. pauia. habēs tria puncta rubea: et tria nigra. Supra illā est cellula abauus abauia. habēs. iij. rubea. et iij. nigra. Descendendo sub cellula vacua. hās filiū: filiā: et habet vñ punctū rubē. te vñ nigrū. Sub illa hās nepotem. et neptē. et duo puncta rubea. et duo nigra. Sub illa p nepotē. et tria pūcta rubea. et tria nigra. Sub illa abnepotem et abneptē: et quatuor puncta rubea. et quattuor nigra. **¶** Anteq ad collaterales trāseamus scire debes qz pūctoꝝ numeratio. est numeratio graduū habitō respectu ad cellulā vacuā: et puncta rubea denotant cōputationē fm ius canonicū. pūcta nigra fm ius ciuile et. Pōnt aut cōputatio canonica in supiori pte cellularū: ciuilis vō in inferiori: vt def intelligi excellētia iuris cano. ad ciuile. et maxime q ad hūc casū quo instrumur in n rimonij: q licet cōtra

Linee

Gradus

Formatio arboris

Questio

Punctoꝝ numeratio

Questio

Questio

Consanguinitas

De dicit

Lectura arboris

bi possint meene. et cum in rationibus sit factum eccle-
sie. in eo scilicet lex minor est canone. supra de
se. nup. c. pe. et vl. Aides aut ex punctatione pre-
dicta: q in computatione ascendenti et descendenti
tium concordat vtriusq ius: quia in eis semper pso-
na addita psonis per carnis propagatione gra-
dum adicit. **A**d inueniendum aut gradus in-
ter eos secundum vtriusq ius tolle hanc magistralem re-
gulam ascendenti et descendenti. Quot sunt p-
sone de quibus queris computatis inter medijs
vna depta: tot sunt gradus inter eas. Si igitur
vis scire quantum distat abauus a patruo. vtroq
computato et inter medijs: quinq sunt psone. de
me vna. quattuor sunt gradus. Idem dico de
ipso. p. ad abnepote: qz eodem modo erit reperire
quinq personas. et sic quattuor sunt gradus. Si
velis scire quod distat abauus. p. ab abnepote. p. in-
uenies ibi nouem psonas computato. p. et sic octo
erunt gradus. Scias qz iste. p. non habet totam suam
computationem in arboribus. Scias enim qz quilibet ha-
bet duos pareres. quattuor auos: octo pauos
xv. abauos: et sic semper ascendentes duplicantur.
Unde impossibile fuissent tot psonas in arboribus
scribere. **Q**uero an inter ascendentes et de-
scendentes prohibito copule coniugalis excedat
quartum gradum: et dicit Hof. in sum. de consang. et
affi. §. ite quantum. q non p dec. non debet. co. n. q
gnaliter loquitur. Alij contra pro dicentes inter
ascendentes et descendentes perpetua esse prohibi-
tionem dicunt. et quod de quarto gradu dicitur in
collateralibus locum habet ad hoc. xxxv. q. iij. p
genie. et duobus. c. seq. in quibus dicitur q olim non
solum vsq ad secundum gradum etiam in quantum notitia
erat pariter extendebatur prohibito. Ex quo ergo
certum est alter descendente et alterum ascendente:
p durat prohibito: ad idem insti. de nup. §. j. ff. de
ri. nup. l. nuptie. et hoc vix puto. **A**d colla-
terales transcamus: et ad fratrem et sororem. et cum bre-
uitatis psequendo solum parte media arboris ad
modum verilliqua intellecta reliqua intelliget:
quod p se patet. Dicamus de fratre et descendenti-
bus. sub cellula fratris: filius: filia: ex illa: fra-
tris p nepos. p neptis: ex illis. fratris p nepos. p
neptis. et frater. p. est cum. p. in primo gradu secundum
canones: in secundo secundum leges. Eius filius in secundo secundum
canones: in tertio secundum leges. Nepos in tertio
secundum canones: in quarto secundum leges. Fratris p ne-
pos est ipse. p. in quarto secundum canones: in quinto
secundum leges: et sic debet esse vtraque punctatio: et isti
sunt collaterales ad. p. et nunc de cellula patris feci-
mus stipitem: fac sequenter stipitem de auo. ex
eo patruus. amita: ex illa frater patruellis. et ami-
tinus: soror patruellis. et amita: ex illa horum
filius filia: ex illa horum nepos neptis. Patruus
est. p. secundo gradu: frater patruellis etiam secundo
gradu: filius in tertio: nepos in quarto. secundum ca-

nones. Per leges autem: patruus in tertio: fra-
ter patruellis in quarto: filius in quinto: ne-
pos in sexto: et sic debet esse vtraque punctatio.
Postea fac pauum stipitem. et habet filios pa-
truum magna. amita magna. auus et auia: au-
unculus magna. et matertera magna: illos
non psequimur. Ex cellula patris magni. p-
pior sobrinus. ppior sobrina: ex illa: horum fi-
lius filia: ex illa eorum nepos neptis: et qz
p. distat a pauo (quod nunc feci stipitem) ter-
tio gradu: ergo a patruo tertio: et a propiori
sobrino tertio: et a filio tertio: et a nepote qui
erit linea equalitatis. quarto secundum canones.
Secundum vero leges distat patruus a patruo ma-
gno quarto. a ppiori sobrino quinto: et a fi-
lio sexto: a nepote septimo: et sic debet esse vtra-
que punctatio. Modo fac abauum stipitem cum tri-
bus filiis. s. patruo. pauo: et pauunculo.
de pauunculo non psequor. Ex cellula patruus
oritur cellula: horum filius filia: ex illa: horum ne-
pos neptis. ex illa: eorum de nepos p neptis.
Isti omnes sunt cum. p. in quarto gradu qz. p. distat
a stipite in quarto gradu: et ex illa linea nullus
erit linea equalitatis. qz omnes distant quarto.
Secundum leges. patruus distat. v. filius. vij. ne-
pos. vij. p nepos. vij. et sic debet esse vtraque
punctatio. **A**liud videndum est quibus regulis
gradus illoz collateralium cognoscant. Colla-
teralium equalis linea vna trado regulam secundum
canones. Collateralium in linea equali: quoto
gradu quis distat a communi stipite: toto distat inter
se vel sibi attinent: hoc secundum canones. Ex pluri-
ponit: cum facis abauum stipitem. inter. p. et p-
nepotem patruum. nam qz illi sunt in linea equa-
li: quilibet distat a stipite quarto gradu: ergo
inter se quarto. Secundum leges vero aliter est. et sic
dicimus secundum leges Collateralium in linea equali
quoto gradu quis distat a communi stipite: to-
to duplicato distat inter se vel sibi attinent.
Aides qz ex superius dictis et ex punctatione
predicta q. p. et p nepos patruus distant. vij.
Et insurgit illa diuersitas. qz secundum leges queli-
bet psona gradum facit in collateralibus. An
duo fratres faciunt duos gradus: secundum cano-
nes vero due psone faciunt vnum gradum: vt patet
in cellula fratris. frater est cum. p. in primo gra-
du secundum canones: in secundo secundum leges. sed computa-
tio eorum ob aliud fit qz nra. xxxv. q. v. c. ij. be-
ne ergo dicitur secundum leges. q in equali linea
collateralium: siue linea sit paris numeri: siue
disparis: non est reperire disparum gradum: vide
in linea paris numeri. secundo vel quarta: dispa-
ris numeri. prima vel tertia. In prima secundo gra-
du: in secundo tertio: in tertia secundo. in quarta
octanus: quod non est secundum canones. qz in equali
linea disparis numeri: habent disparum gradum

Regula fm
vtriusq ius

Questio

De collate-
ralibus

Regula
collatera-
lium equa-
lis linee

Secundum
leges

Consanguinitatis

quia in prima primū: in tertia tertiu: in quarta
quintū: & sic de singulis. **C** Hic restat de col
lateralilib' in linea inequali. de quibus tradit
talis regula fm canōes. Collateralū in linea
iequali: quoto gradu remotior distat a comū
ni stipite toto distat inter se. Exemplū pone:
faciendo abauū stipitē. p. et fili' ppatru' sunt
in linea inequali. cōputem' ergo a remotiori
scz a. p. qui distat a stipite quarto gradu: ergo
a filio ppatru' quarto. & idē in descendenti
bus vsq; ad lineā equalitatis. et hoc est qd di
ctm': q' psona addita psonē vsq; ad lineā eqūi
tatis non crescit gradus: quia patruus. filius
eius. nepos. & p nepos: oēs distāt quarto gra
du a. p. Sed aliter fm leges. fm quas talē re
gulā tradimus. Collateralū in linea inequa
li: quot sūt psonē (stipite dempto) tot sūt gra
dus. vñ. p. a stipite distat quarto. a ppatruo.
v. a filio. vj. a nepote. vij. a p nepote. viij. & sic
q'libet psona facit gradū. **C** Hides ex supra
dictis q. p. nō potest strahere cū aliqua de ar
bore. distat enī a sumo. s. ab auo. ab imo. s. a ne
pote. ab extremis collateralū. quarto gradu
a medijs ceteriori. p qd satis patet q' cū nul
lo pōt cōtrahere. Sed extrem' in collateral/
bus. vtputa si p nepos ppatru'. vel p nepos
fratris. pcrearet filiā. posset. p. cum illa cōtra
here. Licet autē strahat in quito gradu: rema
net tñ consanguinitatis. p'hibitio enīz que p
sus positiū. pcesserat potuit tolli. sed natura
lia sūt inmutabilia. v. di. i. pñ. **C** Scire debes
q' communiter dicunt doctores q' abauus &
pauus. et auus sūt bigami. dicentes q' si nō
essent bigami nō possent filij eoz cōiūgi: cū es
sent fratres. sed de hoc nō multū curo. qz eadē
rōne sic esset de alijs cellulis duplicib' q' pso
ne earū essent bigami. vnde fingam' pñ de ac
si i qualibet duplici cellula hēmus quattuor

psonas. ac si dicerē' ppatru' et vroz. p'missa
et maritus. vnde duplicatio posita fuit: vt no
mina demonstraret in vtroq; sexu: nō vt eos
cōiuges denotaret. **C** Sciendū q' in collate
ralibus equali lineā: bñ sequit ista reglā. a firmā
mādo et negando. ego et tu sum' p' sanguinei
in linea equali: et ego possum accipere filiā tu
am: ergo tu meā. Et negatiue: ego nō possum
accipere filiā tuaz: q' nec tu meā. Affirmatiue
pcedit in linea equali quarti grad'. Negati
ue in tertio vel ceteriori. sed in linea inequā hoc
nō pcedit affirmādo vel negādo: qz si vn' est
in quarto. alter in tertio vel ceteriori q' ē in ter
tio vel ceteriori pōt hēre cū filia et' qz ē in ar
to gradu: et nō ecōuerso. vñ ppatruus filius
& nepos: hēre pōt cum filia. p. sed nō econ
uerso. **C** Demū querit an collaterales quoz
vnus est in quito: et alter in p'io. puta filia. p.
et ppatru' possint adinuicē hēre: Dicit Ho
sti. q' nō. et hoc nō. s. eo. q' dilectio et. c. tua. &
in summa huius ti. de cōsan. q. nūquid in quī
to et primo. quod p sua argumenta nitit. pba
re sic: scz pater et fili' s vna psona censent. L.
de impu. et alijs sub. l. vl. Sicut ergo nō cōtra
bitur cum stipite: sic nec filijs stipitis. bñ facit
p'dicta decre. tua. vbi fratres vidēt poni p sti
pitem. cōtrariū tenet Ber. quod colligit ex glo.
quā ponit. s. e. ti. c. vl. et Ra. et Jo. de deo. et
hoc est verissimū. qd' pbāt xba regule posite
s. eo. c. vlti. duz dicit ibi descendētū ab eodē.
sed certuz est q' patruus descendit a stipite. p
terea aut dicit q' est inter eos p'hibitio ascen
dentū et descendētū: aut collateralū. de pri
mo pater negando q' certum est filium. p. non
descendisse a ppatruo. Est ergo p'hibitio
collateralū. sed certum est q' isti distant quin
to. quid igitur impediāt istos collaterales cō
trahere non video: Jo. andree.

Nota

Questio

regula in
uabis //

Secūm

Nota

Pro arboris cōmendatione. Sebastianus Brant

Sanguinis ista gradus: cognataq; iura docebit
Arbor: et a vitio posse cauere thoro.
Hanc studio optato disce ingeniose scholaris:
Que benefi visa est: cōmoda multa feret.
Nam que forte licent cognatos: queve repellant:
Nostra r. misertis frondibus arbore habes.
Quippe prius nec te: iuris fortasse peritum
Credideris: (quis magna digesta legas)
Perspecti herint nostri nisi stipitis artus:
Dicere seu valeas quis sit vbiq; gradus:
Quod facile o lector: (modo si ratioe frueris)
Perspicies: cepti nempe magister adest.
Utere felici precor: o iucunde so dalis
Ingenuo: vt crescas arboris instar: age.

A a iij

Arbor consanguinitatis

Non tangunt dextros qui stant in parte sinistra.

				IIII Abauus Abauia IIII				
			IIII ppatru' proamtra V	IIII Proauus Proauia IIII	IIII pauicul' pmitera V			
		IIII Horu' fili us filia VI	IIII patru' ma gn' amtra mag. IIII	IIII Auis Auis II	IIII auuncul' mag. m'. ma. IIII	IIII Horu' fi lius filia VI		
IIII eoru' d. ne pos nepel VII	IIII ppior so/ brin' ppi. sobri. V	IIII patruus amtra III	IIII Pater Pater I	IIII auuncul' matrera III	IIII ppior sob ri' ppi. so/ bria V	IIII eoru' d. ne pos nepel VII		
IIII eoru' d. p/ nepos pne pel. VIII	IIII Horu' fili us filia VI	IIII ff patruel vs amtra sozoz patru vs amtra. IIII	IIII frater II		IIII Soroz II	IIII cōsobrin' sobrina IIII	IIII Horu' fi li' filia VI	IIII eoru' d. p/ nepos p/ nep. VIII
IIII eoru' d. ne pos nepel VII	IIII Horu' fili us filia V	IIII fratris fi lius filia III		IIII filia filia I		IIII sorozis fi lius filia III	IIII Horu' fi li' filia V	IIII eoru' d. ne pos nepel VII
IIII horu' ne/ pos nepel VI	IIII fris nepos nepel. IIII			IIII Nepos Nepel II		IIII sorozis ne pos nepel IIII	IIII horum ne pos nepel VI	
IIII fratr. pne pos pne/ pel V				IIII pronepos pronepel IIII				IIII sorozis p/ nepos pro nepel. V
				IIII abnepos abnepel IIII				

Arborem affinitatis et eius materiam transeamus. Et primo videndum est quid sit affinitas: et unde dicatur et quomodo ipsius genera in/gantur et gradus computentur: deinde arborem formemus: ponemus postea quedam notabilia. et quidam questiones. Est autem affinitas personarum primitas ex coitu pueniens ex nuptiis: et requiritur secundum leges quod legitime sint nuptie si steridiet: ut habet affinitas. ff. de gradu. l. non facile. §. sciendum. Et dicitur affinitas quasi duorum ad unum sine unitate: eo quod due cognationes diuersae per nuptias secundum leges: vel per coitum secundum canones copulantur: et alter ad alterius cognationis finem accedit: ut in ea. l. §. affines.

Sed quod per fornicarium coitum et incestuosum finem nos habet affinitas: per de eo qui cognoscit. com. diuersitas san. v. ro. sic. c. discretionem. et. c. pe. Sed si de legum et canonum ratio legis fuit circa hereditates et tutelas de ferendas. et ne quis cogatur aduersus affinem testimonium dicere. ff. de gradu. l. iurisconsultus in prin. et. ff. de testi. l. iij. et. l. iij. q. iij. §. si in criminali. §. ite. l. iulia. sed eandem quo ad matrimonio prohibenda: considerantur unionem carnis quod insurgit ex copula. Et est videre secundum hoc. quod concurrere potest attendentia consanguinitatis et affinitatis. ut si quis cognoscit consanguineam suam: omnes consanguineae utriusque sunt utriusque affines. Scias autem quod affinitas est perpetua impedimentum: quod durat etiam mortua persona: quia mediante bitur. xxxv. q. x. fraternitatis. Nec

Affinitas

Unde dicitur

Nota